

EESTI Päikeseenergia Assotsiatsiooni juhatuse esimehe Rein Pinni sõnul võiks praegusest rohkem kasutada päikesepaneelide kontorihoonete seinakattematerjalina. FOTO: EIKO KINK

tamiseks elektritootjana, misjärel muudetakse ära voolumootori seadistus. Sõltuvalt vajalikest toimingutest läheb see maksma 50–500 eurot. Järgmisena tuleb esitada taotlus liitumiseks elektritootjana, ka siis, kui ei ole soovi oma toodetud elektrit müüa. See on tarvilik ohutuse tagamiseks juhaks, kui elektrivõrk peaks mingil põhjusel maha kukkuma.

Kui on soov ka müüa ettevõttele oma toodetud elektrit, tuleb sõlmida võrguettevõttega elektrimüügileping. Ilmselt üritab võrguettevõtte teha lepingut päeva või isegi kuu keskmise hinnaga, aga seda pakkumist ei soovita vastu võtta,” sõnab Pinn. “Päikesepaneelid toodavad lõuna ajal, kasutuse tippajal energiat, kui elektri hind on kõige suurem. Leping tuleks sõlmida börsihinnaga tunnipõhiselt. Kusjuures hinnavahe võib olla 1,3–1,5 korda.”

Kui majapidamises on püsivõrguga, toimib võrk akumulaatorina. Elekter läheb võrku ja seda saavad kasutada ka teised inimesed. Pimedal või päikesevaesel ajal saab aga kasutada võrgust tulevat elektrit.

“Toimub nagu tasaarveldus. Ostame ühe hinnaga ja müüme teise hinnaga. Samas on mikrotootjal see eelis, et elektrit müüakse südapäeval, kui elekter on kõige kallim, ning kasutatakse öhtul, kui elekter on odavam,” sõnab Pinn. “Samas me ostame ka võrguteenust ja maksame võrgutasu, aktsiisi. Müües saab tasu vaid elektri eest, mikrotootja võrgutasu tagasi ei saa.”

Ä Tasub teada Taastuenergia liigid

TUULEENERGIA – maismaa ja avamere tuulepargid
HÜDROENERGIA – väike hüdroelektrijaam (<10 MW), suur hüdroelektrijaam (>10 MW)

PÄIKESEENERGIA – päikesepaneelid (PV), kontsentreeritud päikeseenergia (CSP), päikese soojusenergia

GEOTERMAALENERGIA – geotermiline energia, hüdrotermiline energia, täiustatud maasoojuse süsteemid, otsene kasutamine, maasoojuspumbad
BIOMASSIENERGIA – biomass: hakkpuit, graanulid jne; biogaas, bioetanool, biodiiseli

MEREENERGIA – laineenergia, loodete energia, osmoosenergia, termalvee energia

ALLIKAS: EESTI TAASTUENERGIA KODA

Paneelide tasuvus 10 aastat. Päikesepaneelide hind on aastatega mitu korda langenud. “Kui endale Otepäele paneelid panin seitse aastat tagasi, siis sellega võrreldes on langenud hind umbes kümme korda,” ütleb Pinn. Tema sõnul on aga langus pidurdunud. Selle on tinginud nii tollipiirang Hiina kaubale kui ka tehnoloogia areng, kus uusi massitootmissüsteeme hetkel ei ole ning levinumat paneelitüüpi on täiustatud piirini, kust odavamaks palju minna ei saa.

Pinni sõnul on Kanadas tehtud uurimus, et kui võrguettevõttega liitumist ei ole ja kui trassi pikkus on alla 2,5 km, siis tasub minna üle pigem autonoomsele energiatootmisele. See vahemaa lüheneb pidevalt. Teatud juhtudel on sõltumatu süsteem odavam ka võrguettevõttele, sest ka trasside hooldus maksab. Samuti kaoksid metsadest liinid, mis tormidega maha kukuvad ja mida seejärel parandada tuleb. “Näiteks kui kuskil metsas liini lõpus asub majapidamine, mis tarvitab 3 kW elektrit päevas või lausa kuus, siis oleks mõistlikum välja ehitada sõltumatu süsteem. Paraku ei võimalda seda seadus,” lausub Pinn.

Kas on võimalik autonoomselt mugavalt ära elada? “Kõik on võimalik, aga küsimus on, kas tahame nii palju raha kulutada,” sõnab Rein Pinn. “Kui inimene on nõus ahju kütma, saab kenasti hakkama. Aga kui soov on ka kütta elektriga, siis muutub süsteem niivõrd kalliks, et selle rajamine ei ole enam mõistlik.”